

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg
1240 København K

Finansministeren

Finansministeriet. København den 21. august 2009.

- a. Finansministeriet søger hermed om Finansudvalgets tilslutning til at Finansministeriet kan igangsætte implementeringen af det reviderede projekt for Statens It. Som led i det reviderede projekt, er Statens It overflyttet fra Skatteministeriet til Finansministeriets koncern som en ny styrelse, og Statens Its eksisterende bevilling og låneramme er desuden flyttet fra Skatteministeriet til Finansministeriet. I regi af Statens It påbegyndes herefter arbejdet med at etablere en fælles it-understøttelse af de ministerier, der er omfattet af Statens It.

Det reviderede projekt skønnes at medføre investeringer for 53,4 mio. kr. og implementeringsomkostninger for 57,3 mio. kr. i perioden 2009-2011, ud over de hidtidige afsatte midler til opbygning af en implementeringsorganisation på 09.31.01. Af implementeringsomkostningerne forventes 23,6 mio. kr. at vedrøre 2009. Omkostningerne afholdes af den på finansloven opførte bevilling på § 7.11.02.32 Implementeringspulje.

- b. I de kommende år vil udfordringerne med at håndtere og udvikle digital forvaltning blive større. Der stilles løbende krav om en mere sammenhængende digital forvaltning, hvor de digitale løsninger bindes stadig tættere sammen i en konsolideret it-arkitektur og med brug af fælles standarder. Med etableringen af Statens It skal det sikres, at der over en årrække etableres en effektiv it-understøttelse af de omfattede ministerier.

Baggrunden for den nærværende forelæggelse for Finansudvalget er, at omfanget af projektet vedrørende etableringen af Statens It er ændret i forhold til forudsætningerne på finansloven for 2009. Som led heri placeres Statens It som en selvstændig styrelse under Finansministeriet, frem for som hidtil under Skatteministeriet. Det er sket i enighed mellem Skatteministeriet og Finansministeriet.

Jf. Finansministerens besvarelse til Finansudvalget af samrådsspørgsmål F d. 25. juni 2009, gav den samlede risikoprofil forbundet med det oprindelige projektoplæg anledning til at revidere planen for Statens It. I det oprindelige projektoplæg var det blandt andet forudsat, at alle ministerområder ville overgå til Statens It simultant.

Opbygningen af Statens It foreslås nu at tage udgangspunkt i en samling af seks it-fællesskaber på de ministerområder, der allerede har valgt at samle deres it-understøttelse ét sted på ministerområdet. Det drejer sig om fællesskaber på Beskæftigelsesministeriets, Miljøministeriets, Videnskabsministeriets, Kulturministeriets og Integrationsministeriets ministerområder samt det fællesskab, der er dannet på tværs af Økonomi- og Erhvervsministeriets og Finansministeriets ministerområder. Opbygningen sker som en løbende proces i dialog med ministerierne. Det forventes, at den organisatoriske samling af de første seks fællesskaber kan gennemføres ved udgangen af 2009. Dog forventes en fysisk samling realiseret i løbet af 2010.

Den nuværende projektorganisation, der tegner Statens It, er i forbindelse med det reviderede projekt blevet nedskaleret fra ca. 60 medarbejdere, hvoraf hovedparten var udlånt fra Skatteministeriets koncern, til ca. 25 medarbejdere. Den nye projektorganisations primære opgave er at forbedre implementeringsplanen, herunder modtagelsen af de ca. 180-200 medarbejdere, der overgår til Statens It fra de seks fællesskaber.

Udover oprettelsen og den organisatoriske placering af Statens It, skal projektorganisationen desuden varetage den nødvendige implementering omkring organisering, fælles brugerservice, en konsolidering af it-infrastrukturen mv., der gør det muligt at danne en fælles platform for den statslige it-understøttelse. Der er tale om en pragmatisk model, der benytter sig af kendt teknologi og eksisterende løsninger.

Frem mod 2012 effektiviserer Statens It desuden de interne processer, samtidig med, at Statens It i samarbejde med Finansministeriet vil udarbejde retningslinjer for hvordan de ministerier, der ikke i første omgang er omfattet af Statens It, kan optimere deres it-drift. Retningslinjerne skal effektivisere de øvrige ministerområder og samtidig forberede deres overgang til Statens It.

Det er hensigten, at øvrige ministerområder kan begynde at overgå til Statens It fra 2012. Enkelte ministerområder kan dog overgå til Statens It før 2012.

Der nedsættes en bestyrelse for Statens It. Bestyrelsen består i denne fase af repræsentanter for alle de ministerområder, der deltager i Statens It, og har det formål, at interessenterne skal engagere sig i opbygningen af Statens It og bidrage til organisationens fremdrift. Formandskabet for bestyrelsen varetages af Finansministeriet, der ligeledes har det formelle, såvel som det økonomiske ansvar for Statens It. Det er hensigten at reorganisere bestyrelsen i forbindelse med, at flere ministerområder overgår til Statens It fra 2012.

Økonomi

Det reviderede projekt skønnes at medføre investeringer for 53,4 mio. kr. og implementeringsomkostninger for 57,3 mio. kr. i perioden 2009-2011, ud over de hidtidige afsatte midler til opbygning af en implementeringsorganisation på 09.31.01. Af implementeringsomkostningerne forventes 23,6 mio. kr. at vedrøre 2009.

Omkostningerne afholdes af den på finansloven opførte bevilling på § 7.11.02.32 Implementeringspulje. Omkostningerne til implementeringsplanen er således ikke indeholdt i Statens Its eksisterende bevilling, der udelukkende omfatter omkostninger til en implementeringsorganisation. Den eksisterende bevilling og låneramme for Statens It flyttes fra Skatteministeriet til Finansministeriet. Ændringerne i forbindelse hermed optages på forslag til lov om tillægsbevilling for 2009.

De it-mæssige investeringer omfatter blandt andet anskaffelse af ny hardware og udvikling af nye it-systemer, samt videreudbygning af eksisterende systemløsninger. Investeringerne lånefinansieres ved træk på lånerammen. It-investeringer vil blive aktiveret fra 2010, hvorefter der vil være omkostninger til renter og afskrivninger.

It-mæssige investeringer				
Mio. kr.	2009	2010	2011	Total
Samlede investeringer	35,5	16,8	1,1	53,4

Implementeringsomkostningerne omfatter blandt andet udgifter til projektorganisationen ansvarlig for opbygningen af organisationen, videreuddannelse, ledelse mv. Eventuelle yderligere merudgifter i forbindelse med lokalemæssig samling til flytning, eventuel nyindretning af lokaler, kabling mv. vil blive afholdt af 07.11.02.32.

Samlede omkostninger forbundet med implementeringsplanen.				
Mio. kr.	2009	2010	2011	Total
Implementeringsomkostninger	23,6	24,7	8,9	57,3
Renter og afskrivninger forbundet med it-mæssige investeringer		8,8	10,6	19,4
Samlede omkostninger i alt	23,6	33,5	19,5	76,6

Note: Afvigelser i summen skyldes afrunding.

Implementeringsomkostninger, samt renter og afskrivninger finansieres af bevillingen på hovedkonto 07.11.02.32 Implementeringspulje.

Den endelige indbudgettering af investerings – og implementeringsøkonomien for 2010 og 2011 foretages i forbindelse med ændringsforslag til finansloven for 2010.

Risikovurdering

Det er Statens Its vurdering, at samlingen af den statslige it-understøttelse indebærer en middel risiko. Vurderingen baserer sig på, at der er tale om et komplekst teknisk og organisatorisk forandringsprojekt, hvis resultat vil have en indvirkning på produktivitet og arbejdsgange hos de omfattede ministerier. Den valgte tekniske og organisatoriske løsning vurderes dog at imødegå projektets risikoprofil bedst muligt, idet projektet indledende samler de ministerområder der allerede har samlet deres it-understøttelse helt eller delvist, samt at der anvendes kendt teknologi, der allerede er sat i drift visse steder i staten. I vurderingen indgår også det forhold, at projektet kan trække på erfaringer fra etableringen af Økonomiservicecenteret i Finansministeriets koncern samt lignende løsninger i private virksomheder.

Etableringen af Statens It skønnes at have følgende risikoprofil, jf. ”Vejledning om risikovurdering af It-projekter”, hvor niveau 1 er det laveste og 5 er højest:

Risikoområde	Risikoniveau				
	1	2	3	4	5
Organisatoriske forhold			3		
Teknisk løsning			3		
Leverandør		2			
Interessenter			3		
Samlet vurdering			3		

Den samlede projektstyring gennemføres ved, at projektet opdeles i en række faglige delprojekter. Udviklingen i delprojekterne følges derefter nøje gennem statusrapporteringer minimum hver måned. Risikostyring vil være et væsentligt og særskilt element i dette styringsparadigme. Styringen varetages af et programsekretariat. Bestyrelsen for Statens It vil løbende følge op på udviklingen i projektet, herunder den samlede risikoprofil.

For en mere uddybende risikovurdering henvises endvidere til bilag 1.

- c. Sagen forelægges for Finansudvalget med henblik på at ændre omfanget af projektet Statens It. De involverede ministerier har givet deres tilsagn til den foreslåede implementeringsplan for Statens It.

- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Finansministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at implementeringsplanen for Statens It med tilhørende investeringsøkonomi hermed iværksættes som beskrevet ovenstående. Statens Its driftsomkostninger i 2009 finansieres af den eksisterende bevilling til Statens It på 09.31.01 og 07.11.02.32 Implementeringspulje.

Claus Hjort Frederiksen

/Mogens Pedersen

Til Finansudvalget

Bilag 1. Risikovurdering

Det er Statens Its vurdering, at samlingen af den statslige it-understøttelse indebærer en middel risiko. For at imødekomme disse risici er der i forbindelse med den reviderede implementeringsplan og flytningen fra Skatteministeriet til Finansministeriet valgt at lægge vægt på en række forhold, der nedbringer projektets samlede risici.

I implementeringsplanen for Statens It er der valgt en strategi der i højere grad bygger på allerede kendte teknologiske løsninger, hvilket reducerer behovet for investeringer i ny og mere risikofyldt teknologi.

Endvidere er der valgt et implementeringsforløb, hvor ministerierne indfases gradvis, hvilket reducerer implementeringens kompleksitet betragteligt. For det første ved, at projektet i den første fase udelukkende omfatter konsoliderede it-fællesskaber. Dette betyder, at der er tale om en forholdsvis moden og homogen målgruppe. For det andet ved, at antallet af nye systemer, der skal implementeres og integreres er søgt holdt til et minimum og spredt over tid, hvorved den tekniske kompleksitet er mindsket.

Endelig er der valgt et organisatorisk setup, hvor Statens It etableres som en styrelse under Finansministeriet med aktiv inddragelse af deltagende ministerier gennem bestyrelsen for Statens It. Dette giver en række styringsmæssige muligheder og en interessentinddragelse, som vurderes at reducere risici forbundet med interessenthåndteringen.

Etableringen af Statens It skønnes at have følgende risikoprofil, jf. Finansministeriets "Vejledning om risikovurdering af It-projekter", hvor niveau 1 er det laveste og 5 er højest:

Risikoområde	Risikoniveau				
	1	2	3	4	5
Organisatoriske forhold			3		
Teknisk løsning			3		
Leverandør		2			
Interessenter			3		
Samlet vurdering			3		

For så vidt angår de organisatoriske forhold baseres vurderingen primært på, at der i vid udstrækning skal gennemføres organisatoriske forandringer – herunder også i forhold til arbejdsgange – hos såvel de omfattede myndigheder som internt i Statens It. I forhold til den oprindelige projektplan er denne risiko dog reduceret ved, at projektet opdeles i to faser, hvor fase 1 kun omfatter

eksisterende it-fællesskaber med forholdsvis standardiserede systemer, arbejdsgange mv.

For så vidt angår den tekniske løsning baseres vurderingen på dennes kompleksitet som følge af, at der skal ske en implementering og sammenkobling af en mængde systemer fra forskellige leverandører. Dette medfører en risiko for nedsat funktionalitet hos brugerne. I tilrettelæggelsen bliver der dog lagt vægt på, at transitionen skal ske på en sådan måde, at det kan sikres, at der gennem hele forløbet opretholdes en sikker drift. Herudover gør kompleksiteten den samlede tidsplan følsom over for forsinkelser i de enkelte del-projekter. Disse risici reduceres dog dels af, at projektet i vid udstrækning baseres på teknologier, der allerede anvendes hos de omfattede myndigheder og dels at der i forhold til den oprindelige plan introduceres langt færre nye systemer.

For så vidt angår risikoniveauet i forhold til leverandører, baseres vurderingen på, at der er en risiko forbundet med, at mange leverandører skal inddrages i projektet under en stram tidsplan, men at denne reduceres af, at der findes flere erfarne og velkonsoliderede leverandører på de involverede markeder, som har erfaring med at levere løsninger til statslige kunder.

For så vidt angår risikoniveauet i forhold til interessenter, er der risici forbundet med, at projektet udvikles i samarbejde med mange interessenter. Dette påvirker risikoen for forsinkelse. Disse risici reduceres dog ved, at disse interessenter inddrages aktivt gennem bestyrelsen for Statens It, samt har tilkendegivet opbakning til og efterspørgsel på projektet.

Konkret gennemføres styringen ved, at hovedprojektet opdeles i en række faglige delprojekter, hvor leverancer, økonomi, risici, tidsplan, interessenter og milepæle mv. fastlægges. Udviklingen i disse parametre følges derefter nøje gennem statusrapporteringer minimum hver måned. Styringen varetages af et programsekretariat med reference til direktøren for Statens It. Bestyrelsen for Statens It vil løbende følge op på udviklingen i projektet, herunder den samlede risikoprofil.